

Παναγιώτης Μαυροειδής

«Ο εργάτης βάζει την ζωή του στο αντικείμενο. Όμως τώρα η ζωή του δεν ανήκει πλέον σ' αυτόν αλλά στο αντικείμενο» (Κ. Μάρξ)

Άστραψαν και βρόντηξαν τα **συστημικά μέσα ενημέρωσης** κατά της απεργίας της **ΠΕΝΕΝ** στις **3 Ιούνη**. Οι ναυτεργάτες (μαζί και αλληλέγγυοι) είχαν στηθεί από το πρωί, για την **περιφρούρηση της απεργίας**.

Μαζί και τα κανάλια, αλλά με αντίθετο σκοπό: Για το **θάψιμο της απεργίας**. Ποιο ήταν το «ηθικό δίδαγμα» της επίθεσης; «Οι απεργοί διέκοψαν τον απόπλου των караβιών και ταλαιπωρήθηκαν οι επιβάτες». Το έγκλημα είναι σχεδόν αυταπόδεικτο. Θα υπάρξει επιτέλους και τιμωρία του;

Η απάντηση, εντελώς συγχρονισμένα έρχεται μέσω του αντεργατικού νομοσχεδίου της ΝΔ που πάει για ψήφιση στη Βουλή: Ακόμη μεγαλύτερη περιστολή του δικαιώματος της απεργίας.

Ας πάρουμε τα πράγματα σύντομα από την αρχή και όχι από τις θλιβερές ουρές τους.

Η εργασία και ο εργαζόμενος

Συμβαίνει την εργασία, την οποιαδήποτε εργασία, είτε για παραγωγή κάποιου «υλικού» προϊόντος ή κάποιας «υπηρεσίας», να την ασκεί κάποιος εργαζόμενος. Πιο σωστά: Κάποιοι εργαζόμενοι/ες, με συνδυασμένες μεταξύ τους εργασίες.

Συμβαίνει τούτο το θαυμαστό όμως στον καπιταλιστικό κόσμο μας: Πρέπει να θεωρηθεί «κανονικό» και «φυσικό», να βλέπουμε την εργασία, την πράξη της εργασίας, όχι απλά «ανεξάρτητη» από αυτόν που την επιτελεί, αλλά θεϊκή οντότητα την οποία ο δημιουργός

της θα πρέπει να την υπηρετεί με αποδοχή κάθε διαπόμπευσης ή/και τιμωρίας. Λες και υπάρχει «συγκοινωνία» χωρίς τον οδηγό του λεωφορείου ή του Τραμ, ταξίδι χωρίς ναύτες, ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς εναερίτες, εκπαίδευση χωρίς εκπαιδευτικούς.

Η εργασία του εργάτη παίρνει τη μορφή μιας εξωτερικής διαδικασίας, μιας διαδικασίας η οποία είναι «ξένη», δεν του ανήκει. Ο εργάτης φαίνεται να **χάνει τον εαυτό του**, καθώς όχι μόνο δεν αμείβεται αξιοπρεπώς, αλλά ούτε καν επιβεβαιώνεται μέσα στην εργασία, **αρνείται τον εαυτό του** σε αυτήν.

Προϊόντα/υπηρεσίες και ο εργαζόμενος

Πρέπει παράλληλα να θεωρήσουμε «κανονικό», όχι μόνο να είναι «ξένη» η πράξη της εργασίας ως προς τον εργαζόμενο, αλλά και το ίδιο το **προϊόν** της εργασίας του.

Το προϊόν της εργασίας, το οποίο φέρει την εργασία του εργάτη, γίνεται ένα αντικείμενο «ξένο». Στέκει «απέναντί» του, ιδιόκτητο από άλλους και απειλητικό για αυτόν.

Όπως υποστηρίζει ο Μαρξ «Ο εργάτης βάζει την ζωή του στο αντικείμενο. Όμως τώρα η ζωή του δεν ανήκει πλέον σ' αυτόν αλλά στο αντικείμενο. Επομένως όσο μεγαλύτερη είναι αυτή η δραστηριότητα, τόσο περισσότερο ο εργάτης είναι χωρίς αντικείμενο. Ο,τι είναι προϊόν της εργασίας του, δεν είναι αυτός. Όσο μεγαλύτερο λοιπόν είναι το προϊόν, τόσο λιγότερο είναι αυτός ο ίδιος».

Η εργασία, τόσο ως δημιουργική δραστηριότητα με αποτέλεσμα παραγωγής κάποιας μορφής προϊόντος/υπηρεσίας/πλούτου, όσο και ως μέσο επιβίωσης, έχει επομένως **κλαπεί**. Έτσι ο εργάτης χάνει και τον ίδιο τον «εαυτό» του, καθώς **υπάρχει για άλλους** και η δραστηριότητά του είναι «ξένη» προς τον ίδιο.

Αυτή ακριβώς η κλοπή, ή αλλιώς, η ιδιοποίηση του προϊόντος της εργασίας του εργάτη από τον καπιταλιστή (ή το καπιταλιστικό κράτος), υποχρεώνει τον εργάτη να διαθέτει εκ νέου την εργασιακή του δύναμη στην «αγορά», προκειμένου να επιβιώσει. Και η ζωή συνεχίζεται, με αυτό τον «κανονικό» τρόπο...

Η απεργία και η διεκδίκηση της ανάκτησης της ζωής

Όμως, ευτυχώς, αυτό δεν συμβαίνει αδιατάρακτα. Αιώνες τώρα, οι εργαζόμενοι αναπτύσσουν μορφές δράσης για τη βελτίωση των αμοιβών και των συνθηκών εργασίας, αλλά και για Αυτό που ονομάστηκε εργατικό κίνημα είναι ακριβώς αυτό (και όχι βέβαια

τυχάρπαστοι εργοδοτικοί ή κρατικοδίαιτοι συνδικαλιστές τύπου ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ, που κάνουν πρόβα υπουργικά κουστούμια ή ως θλιβεροί υπάλληλοι εργοδοτικών ενώσεων).

Κάθε απεργία, με αυτό ή το άλλο αποτέλεσμα, είναι και ένας αγώνας αξιοπρέπειας. Μια συλλογική στάση ανάκτησης της ζωής, μια διακοπή της κλοπής και της ταπείνωσης.

Μορφή και «τέκνο» του εργατικού κινήματος είναι και το κομμουνιστικό κίνημα, το οποίο διαμορφώνεται για να αναπτύξει την πάλη για τη **συνολική κατάργηση αυτής της συνολικής συνθήκης κλοπής της εργασίας**, του αποτελέσματός της και του ίδιου του «εαυτού» των εργατών.

Το ζήτημα της απεργίας είναι διακύβευμα αιώνων, ακόμη και πριν τον καπιταλισμό.

Ο ιστορικός χρόνος έχει καταγράψει: Παρανομία της απεργίας, (αναγκαστική) ανοχή της απεργίας, νομιμοποίηση της απεργίας ως ατομικό και συλλογικό δικαίωμα που ασκείται πάντα συλλογικά.

Ποταμοί αίματος έχουν χυθεί για ότι πρόχειρα γράφεται σε μια πρόταση. Οι εργάτες, κατέστησαν ηθικά και πολιτικά νόμιμη την απεργία σε όλες τις μορφές. Απεργία με οικονομικά αιτήματα, απεργία με άλλα θέματα αντιπαράθεσης με τους εργοδότες (π.χ ανάκληση απολύσεων), απεργία αλληλεγγύης (σε άλλες επιχειρήσεις, στην ίδια ή άλλη χώρα), γενική απεργία με στόχο την ανατροπή κυβέρνησης ή νόμου, αντιπολεμική απεργία και άλλες. Το κοινό στοιχείο, που νομιμοποιεί ηθικά και πολιτικά κάθε απεργία, ακόμη και όταν σε αυτήν δε συμμετέχουν όλοι οι εργαζόμενοι είναι συγκεκριμένο: **Η απεργία διεκδικεί συλλογικά εργατικά ταξικά συμφέροντα.**

Γυρίζει ο χρόνος πίσω;

Ο στόχος της τωρινής κυβέρνησης της ΝΔ (αλλά και της προηγούμενης του ΣΥΡΙΖΑ με αντίστοιχο νομοθέτημα), είναι να πλήξει το δικαίωμα της απεργίας.

Δεν πρόκειται μόνο για ικανοποίηση του «αιτήματος» των εργοδοτών για μηδενισμό απώλειας κερδών, αλλά ευρύτερα για πολιτική και ιδεολογική επίθεση με σκοπό την απαξίωση της εργατικής τάξης, την αποδοχή από μεριάς της μιας στάσης αποδοχής της κλοπής της εργασίας της και της αξιοπρέπειάς της.

Με αυτή την έννοια, η πολιτική επίθεση από τα συστηματικά μέσα κατά της πρόσφατης απεργίας της ΠΕΝΕΝ, έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία από την προσφυγή των εφοπλιστών

στα δικαστήρια που βέβαια την κήρυξαν ...παράνομη.

Τι μας λένε στην ουσία;

Καλή και χρυσότοκος κότα η εργασία, αλλά ο εργάτης να βγάλει το σκασμό.

Υπό όρους νόμιμη η απεργία, αλλά ο απεργός στην πυρά και στη διαπόμπευση.

Το δέντρο και το δάσος. Η ΠΕΝΕΝ και το ΠΑΜΕ

Πολιτική και με ταξική υπευθυνότητα θα πρέπει να είναι και η στάση απέναντι σε αυτή την πολιτική επίθεση.

Το ΠΑΜΕ, μέσω «φιλικών» του μέσων έσπευσε να συνηγορήσει, προσθέτοντας «αριστερά» επιχειρήματα, στη συκοφάντηση των ναυτεργατών και της ΠΕΝΕΝ.

Λες και δεν είχε γίνει ποτέ πριν απεργία στα λιμάνια.

Λες και δε θα στηρίξει το ίδιο τη νέα απεργία στα λιμάνια στις 10 Ιούνη και αργότερα.

Επικαλείται την “έλλειψη συσχετισμών για επιτυχή απεργία”, λες και δεν αυτο-πυροβολείται το ίδιο έτσι, υποκύπτοντας στην επιχειρηματολογία του υποταγμένου συνδικαλισμού.

Γιατί; Διότι η ΠΕΝΕΝ είναι ένα μαχόμενο συνδικάτο που δεν το ελέγχει. Διότι επίσης ήθελε να δικαιολογήσει την απαράδεκτη απόφασή του για ακύρωση της απεργίας στις 3 Ιούνη προς χάρη του Παναγόπουλου και της ΓΣΕΕ.

Η ΠΕΝΕΝ (και άλλα συνδικάτα) δεν πειθάρχησαν σε αυτό, άρα «αξιίζουν» να τιμωρηθούν.

Ασχολούνται με το δέντρο της μικροκομματικής μωπίας και χάνουν το δάσος της αστικής επίθεσης...

Να υπερασπίσουμε ουσιαστικά την απεργία

Πλευρά της ουσιαστικής υπεράσπισης του δικαιώματος της απεργίας, είναι να παίρνουμε στα σοβαρά τις ίδιες τις απεργιακές αποφάσεις.

Η απεργία δεν είναι ένα πουκάμισο που το πρῶι το φοράς για παρέλαση και το απόγευμα το

πετάς στα άπλυτα.

Δεν αποφασίζεται και ξε-αποφασίζεται μια απεργία με απόφαση ΠΓ και αφού πρώτα διαβαστούν τα Δελτία Τύπου της ΓΣΕΕ.

Και το κυριότερο: Μια απεργία γίνεται **πριν**, κλιμακώνεται **πριν** και επιδιώκει να νικήσει **πριν** την κατάθεση ενός νόμου.

Το να βάζει κανείς απεργία αποκλειστικά τη **μέρα της ψήφισης** ενός νόμου, δείχνει πως δεν υπάρχει ούτε στόχος ούτε πεποίθηση νίκης της απεργίας, παρά μόνο στόχος μιας κάποιας κοινοβουλευτικού τύπου αντιπαράθεσης με την εκάστοτε αστική κυβέρνηση. Για «εξαγωγή πολιτικών συμπερασμάτων» και άντληση ψήφων.

Αυτό όμως δεν είναι εργατικός αγώνας, ούτε αριστερή κομμουνιστική πολιτική. Αυτές ακριβώς οι απεργίες θα κινδυνεύουν πάντα να είναι χωρίς απεργούς. Και εδώ απαιτείται αλλαγή σελίδας.